

Ook in Nederland is men verzekerd tegen invaliditeit, arbeidsongevallen en beroepsziekten. In Nederland bestaat echter geen beroepsvereniging en geen aparte wettelijke verzekeringsplicht tegen arbeidsongevallen en beroepsziekten.

In Nederland is een wet van kracht, waarin de verplichte verzekering in geval van invaliditeit, arbeids- of beroepsongeschiktheid is geregeld, ook wanneer deze het gevolg is van arbeidsongevallen of beroepsziekten, de WIA. Via deze wet zijn werknemers verzekerd die langer dan twee jaar geheel of gedeeltelijk (tenminste 35%) arbeidsongeschikt zijn. Deze groep ontvangt aansluitend op een twee jaar durende loondoorbetaling een loonvervangende uitkering. Verantwoordelijk voor de uitvoering van de WIA is UWV (Uitvoeringsinstelling Werknemersverzekeringen). De werkgever betaalt de premies voor de WIA-verzekering. In Nederland is een werknemer, net als bij een zorgverzekering, verplicht verzekerd tegen arbeidsongeschiktheid. Dit betekent dat de werkgever na een arbeidsongeval eerst gedurende twee jaar het loon, tenminste 70% van het laatstverdiende brutoloon, dient door te betalen. Gedurende deze termijn van loondoorbetaling zijn zowel de zieke werknemer als de werkgever verplicht mee te werken aan re-integratiemaatregelen. De activiteiten, gesprekken en het onderzoek, die met dit re-integratietraject samenhangen, kunnen in Nederland plaatsvinden. De hoogte van de WIA-uitkering hangt af van de graad van arbeidsongeschiktheid, het inkomen en de leeftijd. Duitse verzekeringsperiodes (premiebetaling aan de pensioenverzekering) zijn hierbij aan Nederlandse periodes gelijkgesteld. In tegenstelling tot de situatie in Duitsland kent men in Nederland vijf klassen van arbeidsongeschiktheid. Het percentage arbeidsongeschiktheid wordt in Nederland aan de hand van de volgende berekeningsmethode bepaald:

$$\frac{\text{Verdiencapaciteit minus restcapaciteit}}{\text{Verdiencapaciteit}} \times 100 \%$$

De verdiencapaciteit is het loon, dat de betrokkene zou hebben verdiend, wanneer deze niet arbeidsongeschikt zou zijn geworden. De restcapaciteit is het loon, dat de betrokkene theoretisch als arbeidsongeschikte (nog) zou kunnen verdienen. Het percentage van de loonvervangende uitkering is een percentage van het loon, dat de betrokkene in het jaar voorafgaand aan de arbeidsongeschiktheid heeft ontvangen. De loonvervangende uitkering volgens de WIA is beperkt tot een maximaal dagloon van € 186,65 per werkdag (stand van zaken januari 2010).

Omdat de Nederlandse WIA een risicoverzekering is, heeft een in Duitsland wonende grenspendelaar vanwege zijn werknemerstatus in Nederland in beginsel in volle omvang recht op de Nederlandse WIA-uitkering. Deze uitkering is daardoor zonder meer exporteerbaar. Wanneer de (Duitse) grenspendelaar daaraan voorafgaand een baan in Duitsland had, dan zal de Nederlandse UWV bij de Duitse pensioenverzekering laten nagaan of de grenspendelaar naar Duits recht aanspraak kan maken op een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Is dat het geval, dan wordt bij de bepaling van de Nederlandse WIA-uitkering rekening gehouden met de Duitse uitkering. Indien de grenspendelaar naar Duits recht niet of slechts in geringe mate arbeidsongeschikt is, dan maakt hij aanspraak op de volledige Nederlandse WIA-uitkering.

Wanneer een grenspendelaar naar Nederlands recht gedeeltelijk arbeidsongeschikt wordt verklaard en in Nederland geen arbeidsovereenkomst meer heeft, dan heeft de grenspendelaar in principe recht op een Duitse werkloosheidsuitkering. Wanneer nog wel een arbeidsovereenkomst bestaat, dan kan hij in Nederland bij UWV een werkloosheidsuitkering aanvragen.

Telefoonnummer UWV: 0031-888982001